

Հ.Մ.Ը.Մ.-ի

Արեւելեան Միացեալ Նահանգներու

Շրջանի

Սկսուտական

Ներքին

Ծրագիր - Կանոնագիր

2007

Հ.Մ.Ը.Մ.-ի ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ՄԻԱՑԵԱԼ ՆԱՅԱՆԳՆԵՐՈՒ

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ՇՐՋԱՆԻ ՍԿԱՈՒՏԱԿԱՆ ՆԵՐՔԻՆ ԾՐԱԳԻՐ

ԱՆՈՒՆ

Հ.Մ.Ը.Մ.-ի- Սկաուտութիւնը անբաժան մասն է Միութեան ընդհանուր կառոյցին եւ անոր անդամները կը կոչուին Հ.Մ.Ը.Մ.-ի Սկաուտներ:

Ծանօթ.- Այս կանոնագրին մէջ ՍԿԱՈՒՏԱԿԱՆ բառը կը վերաբերի հաւասարապէս տղոց եւ աղջկանց բաժիններուն:

ՆՊԱՏԱԿ

Հ.Մ.Ը.Մ.-ի Սկաուտութեան նպատակն է.-

- ա. Պատրաստել ամուր նկարագրի եւ բարոյական բարձր արժանիքներու տէր, հաւատաւոր եւ անձնուէր հայեր՝ ծառայելու ազգին եւ հայրենիքին ու նուիրուելու հայ ժողովուրդի ձգտումներու իրագործումին:
- բ. Պատրաստել առողջ, չարքաշ ու արի անհատներ:
- գ. Չօրացնել իրենց մտային կարողութիւնները:
- դ. Չարգացնել իրենց մէջ պարտականութեան, պատասխանատուութեան եւ պատուի գգացումները, ինչպէս նաեւ՝ վեհանձնութեան եւ գոհողութեան ոգին:
- ե. Արթնցնել համագործակցութեան, ծառայասիրութեան, ընկերասիրութեան ոգին, պատրաստելով տիպար քաղաքացիներ:

ՄԻՋՈՑՆԵՐ

-Իրագործելու համար իր սկաուտութեան նպատակները, Հ.Մ.Ը.Մ.-ը կը կազմէ սկաուտական խումբեր հայրենիքի եւ գաղութներու մէջ:

-Սկաուտներու ազգային, քաղաքացիական, ընկերային, սկաուտական դաստիարակութեան եւ որակաւոր ու կարող աստիճանաւորներու պատրաստութեան համար կը կազմակերպուին դասախօսութիւններ, դպրոց-բանակումներ, դասընթացքներ, արշաւներ, բանակումներ եւ համագումարներ:

-Ծանօթացնելու համար սկաուտութիւնը եւ տարածելու համար անոր նպատակները:

ա. Կը կազմակերպուին ծնողական հանդիպումներ, հրապարակային դասախօսութիւններ եւ ձեռնարկներ:

բ. Կը հրատարակուին գիրքեր եւ յօդուածներ մամուլով:

գ. Յատուկ աշխատանք կը տարուի սկաուտութիւնը ծանօթացնելու հայ աշակերտութեան:

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ՇՐՋԱՆԻ ՍԿԱՈՒՏԱԿԱՆ ՆԵՐՔԻՆ ԿԱՆՈՆԱԳԻՐ

ԱՆԴԱՄԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

Յօդ. 1 (ս.ը.կ. 1).- Զ.Մ.Ը.Մ.-ի Սկաուտութեան կրկայ անդամակցիլ ամԵն անհատ մասնակցելով իր սեռին եւ տարիքին համապատասխան բաժանմունքին:

Յօդ. 2 (ս.ը.կ. 2).- Թեկնածուն սկաուտական կազմին անդամ կը դառնայ մասնաճիւղի Վարչութեան համաձայնութեամբ կամ անոր նշանակած Սկաուտական Խորհուրդին հաստատումով:

Յօդ. 3 (ս.ը.կ. 3).- Զ.Մ.Ը.Մ.-ի Սկաուտական կազմի իւրաքանչիւր անդամ կը վճարէ անդամավճար, որ կը ճշդուի մասնաճիւղի Սկաուտական Խորհուրդին կողմէ եւ կը հաստատուի Վարչութեան որոշումով:

Յօդ. 4 (ս.ը.կ. 4).- Անդամակցիլ փափաքողը պետք է ներկայացնէ գրաւոր դիմումնագիր մը, իր բնակած վայրի Զ.Մ.Ը.Մ.-ի մասնաճիւղի Վարչութեան կամ անոր նշանակած Սկաուտական Խորհուրդին: 18 տարեկանէն փոքր անհատները պետք է ունենան ծնողքին հաւանութիւնը հաստատող դիմումնագիր մը, իսկ 18 տարեկան եւ աւելի վեր տարիք ունեցող անհատները պարտին ունենալ երկու երաշխաւորներ:

Ծանօթ.-

ա) Յիշեալ երաշխաւորները պետք է նուազագոյնը երկու տարուան Զ.Մ.Ը.Մ.-ական անդամ եղած ըլլան եւ ամբողջացուցած՝ 18 տարիքը:

բ) Փորձառական ժամանակաշրջանէ մը ետք, նորագիրը կը կատարէ իր խոստումը կամ երդումը, այնուհետեւ դառնալով անդամ այդ մասնաճիւղին:

գ) Զ.Մ.Ը.Մ.-ի սկաուտական կազմի անդամը չի կրնար մաս կազմել այլ սկաուտական խումբերու:

Յօդ. 5 (ս.ը.կ. 5).- Խոստում կամ երդում կատարած նորագիրին կը տրուի անդամատետր՝ մասնաճիւղի Վարչութեան կամ անոր նշանակած Սկաուտական Խորհուրդին կնիքով եւ ստորագրութեամբ:

ԲԱԺԱՆՍՈՒՆՔՆԵՐ

Յօդ. 6 (ս.ը.կ. 6).- Զ.Մ.Ը.Մ.-ի Սկաուտութիւնը ունի հետեւեալ երեք բաժանմունքները.-

Մանչերու յատուկ
1. Գայլիկ (6-11)
2. Արի (12 եւ վեր)
3. Երեց (18 եւ վեր)

Աղջիկներու յատուկ
1. Արծուիկ (6-11)
2. Արեւոյշ (12 եւ վեր)
3. Պարմանուհի (18 եւ վեր)

Ծանօթ.-

Ա) 4-5 տարեկանները կրնան մասնակցիլ, ոչ պաշտօնական ձեւով, բոլոր գայլիկի կամ արծուիկի գործունեութիւններուն:

Բ) Վերոյիշեալ բաժանմունքները կարելի է ենթաբաժանումներու ենթարկել՝ տարեկիցները համախմբելով:

Գ) 11 տարիքը լրացնող գայլիկը կամ արծուիկը, արարողութեամբ մը կը փոխանցուի Արիական կամ Արենուշական շարքերուն:

Դ) 17 տարիքը լրացնող արին կամ արենոյշը, արարողութեամբ մը կը փոխանցուի Երեցի կամ Պարմանուհիի շարքերուն: Եթէ մասնաճիւղը ունի Երեցի կամ Պարմանի դրութիւն:

Յօդ. 7 (ս.ը.կ. 7).- Սկաուտը, որ չի փափաքիր շարունակել սկաուտութիւնը, Վարչութեան հաստատումով կը փոխանցուի մասնաճիւղի անդամական ոչ-տարագաւոր շարքերուն:

Ծանօթ.- Վարչութիւն եւ Սկաուտական Խորհուրդ կրնան ի հարկին, սկաուտական որեւէ մէկ պաշտօնի հրաւիրել Սկաուտ աստիճանաւորները:

Յօդ. 8 (ս.ը.կ. 8).- 18 տարիքը ամբողջացուցած սկաուտը կրնայ մասնակցիլ մասնաճիւղի Անդամական Ընդհանուր Ժողովին, Կանոնագրով ճշդուած բոլոր իրաւունքներով:

Ծանօթ- 16-18 տարեկան սկաուտը կրնայ մասնակցիլ մասնաճիւղի Անդամական Ընդհանուր Ժողովին որպէս ունկնդիր:

ՍԿԱՈՒՏԱԿԱՆ ԿԱՐԳԵՐ

Յօդ. 9 (ս.ը.կ. 9).- Բ.Մ.Ը.Մ.-ի Սկաուտութիւնը ունի հետեւեալ կարգերը, որոնք դաստիարակչական աշխատանքի հանգրուաններ են՝ հիմնուած սկաուտներու աստիճանաբար զարգացող մարմնային եւ մտային կարողութեանց վրայ.-

Ա. Գայլիկներ եւ Արծուիկներ

- 1.-Կակուղ Թաթիկ
- 2.-Միաստղ
- 3.-Երկաստղ

Բ. Արիներ եւ Արենոյշներ

- 1.-Նորագիր
- 2.-Նորընծայ
- 3.-Երկրորդ կարգ
- 4.-Առաջին կարգ
- 5.-Վկայեալ կարգ

Գ. Երեցներ եւ Պարմանուհիներ

- 1.-Նախապատրաստական շրջան
- 2.-Մարզումի շրջան
- 3.-Ընդհանուր ծառայութեան շրջան
- 4.-Վկայեալ կարգ
- 5.-Արարատեան կարգ

Դ. Խմբապետներ եւ խմբապետուհիներ

- 1.-Wood Badge
- 2.-Արարատեան կարգ

Պայմաններ

Գայլկական կամ սկաուտական կարգերը ունենալու համար անհրաժեշտ է լրացնել հետեւեալ պայմանները:

Ա. Կակուղ Թաթիկի Պարագային

- 1.- Ենթական պէտք է ըլլայ նուազագոյնը վեց տարեկան:
- 2.- Կատարած ըլլայ խոստումը եւ մաս կազմէ վոհմակի (երամի) մը:
- 3.- Իւրացուցած ըլլայ Կակուղ Թաթիկի գիտելիքները:

Բ. Միաստղի Պարագային

- 1.- Ստացած ըլլայ Կակուղ Թաթիկի վկայական:
- 2.- Իւրացուցած ըլլայ Միաստղի գիտելիքները:

Գ. Երկաստղի Պարագային

- 1.- Ստացած ըլլայ Միաստղի վկայական:
- 2.- Իւրացուցած ըլլայ Երկաստղի գիտելիքները:

Դ. Նորագիրի Պարագային

- 1.- Ենթական պէտք է ըլլայ նուազագոյնը 12 տարեկան:
- 2.- Կրնայ փոխանցած ըլլալ գայլիկութենէն/արծուիկութենէն կամ դիմումնագրով ընդունուած:
- 3.- Երեք ամսուայ ընթացքին հետեւի այս կարգի յատուկ ծրագրին եւ յաջողութեամբ անցնէ համապատասխան քննութիւնները:

Ե. Նորընծայի Պարագային

- 1.- Պէտք է ստացած ըլլայ Նորագիրի վկայական::
- 2.- Կատարած ըլլայ խոստումը:
- 3.- Նախընտրաբար տիրացած ըլլայ նուազագոյնը երկու մասնագիտական նշաններով (պէճ):
- 4.- Նուազագոյնը մէկ տարուան ընթացքին իւրացուցած ըլլայ Նորընծայի գիտելիքները եւ յաջողութեամբ անցնէ համապատասխան քննութիւնները:
- 5.- Վարչական եւ դաստիարակչական կարողութիւններով օժտուած Նորընծայ վկայեալը կրնայ ստանալ փոխ առաջնորդի աստիճան, առաջարկովը իր խմբապետին, ապա մասնաճիւղի խմբապետի համաձայնութենէն ետք, կը վաւերացուի Սկաուտական խորհուրդին կողմէ:

Զ. Բ. Կարգի Պարագային

- 1.- Պէտք է ստացած ըլլայ Նորընծայի վկայական եւ փոխ առաջնորդի աստիճան:
- 2.- Մասնակցած ըլլայ բանակումի մը:
- 3.- Նախընտրաբար տիրացած ըլլայ նուազագոյնը հինգ մասնագիտական նշաններով (պէճ):

4.- Նուազագոյնը մէկ տարուան ընթացքին իւրացուցած ըլլայ Բ. Կարգի գիտելիքները եւ յաջողութեամբ անցնէ համապատասխան քննութիւնները:

5.- Վարչական եւ դասդիարակչական կարողութիւններով օժտուած Բ. Կարգի վկայեալը կրնայ ստանալ Առաջնորդի աստիճան, ապա՝ մէկ տարի ծառայելէ ետք, Վարիչ Առաջնորդի աստիճան, առաջարկովը իր խմբապետին, ապա մասնաճիւղի խմբապետի համաձայնութենէն ետք, կը վաւերացուի Սկաուտական խորհուրդին կողմէ:

Է. Ա. Կարգի Պարագային

1.- Պէտք է ստացած ըլլայ Բ. Կարգի վկայական:

2.- Ստացած ըլլայ Վարիչ Առաջնորդի աստիճան, նուազագոյնը վեց ամիս առաջ:

3.- Մասնակցած ըլլայ նուազագոյնը երկու բանակումներու:

4.- Նախընտրաբար տիրացած ըլլայ նուազագոյնը տասը մասնագիտական նշաններով (պէճ):

5.- Իւրացուցած ըլլայ Ա. Կարգի գիտելիքները եւ յաջողութեամբ անցնէ համապատասխան քննութիւնները:

6.- Վարչական եւ դասդիարակչական կարողութիւններով օժտուած Ա. Կարգի վկայեալը կրնայ ստանալ Փոխ Խմբապետի աստիճան, մասնաճիւղի խմբապետին առաջարկով եւ Սկաուտական խորհուրդին վաւերացումով:

Է. Վկայեալ Կարգի Պարագային

1.- Պէտք է ստացած ըլլայ Ա. Կարգի վկայական:

2.- Ստացած ըլլայ Փոխ Խմբապետի աստիճան, նուազագոյնը մէկ տարի առաջ:

3.- Նախընտրաբար մասնակցած ըլլայ նուազագոյնը հինգ բանակումներու:

4.- Իւրացուցած ըլլայ Վկայեալ Կարգի գիտելիքները եւ յաջողութեամբ անցնէ համապատասխան քննութիւնները:

5.- Ունենայ օրինակելի ընթացք եւ փորձառութիւն՝ մարզական եւ սկաուտական կազմակերպական աշխատանքներու մէջ:

6.- Վարչական եւ դասդիարակչական կարողութիւններով օժտուած Վկայեալ Կարգի վկայեալը կրնայ ստանալ Խմբապետի աստիճան, մասնաճիւղի Սկաուտական խորհուրդի առաջարկով եւ Շրջանային Սկաուտական խորհուրդին վաւերացումով:

Է. Երեցներու կամ Պարմանուհիներու Պարագային

Երեցներու եւ Պարմանուհիներու վկայականներու պայմանները կը ճշդօրին Շրջանային Սկաուտական Խորհուրդին կողմէ:

Ծանօթ.-

1. Իւրանքանչիւր կարգի գիտելիքներու սահմանումը կը հետեւի Զ.Մ.Ը.Մ.-ի Կեդրոնական Վարչութեան հրատարակած դաստիարակչական գիրքերուն:
2. Կակուղ Թաթիկի, Միաստղի, Երկաստղի, Նորագիրի եւ Նորընծայի Կարգի վկայականները կը հաստատուին եւ կը վաւերացուին մասնաճիւղի Սկաուտական խորհուրդին կողմէ:
3. Բ. Կարգի վկայականը կը հաստատուին եւ կը վաւերացուին մասնաճիւղի Սկաուտական խորհուրդին եւ մասնաճիւղի Վարչութեան կողմէ:

4. Ա. Կարգի վկայականը կը հաստատուին եւ կը վաւերացուին Շրջանային Սկաուտական խորհուրդին կողմէ:
5. Վկայեալ Կարգի վկայականը կը հաստատուին եւ կը վաւերացուին Շրջանային Սկաուտական խորհուրդին եւ Շրջանային Վարչութեան կողմէ:
6. Արարատեան կարգը վերապահուած է Զ.Մ.Ը.Մ.-ի Կեդրոնական Վարչութեան:
7. Արարատեան կարգի պայմանները ամբողջացուցած անհատին անունը Շրջանային Վարչութեան կողմէ կը յղուի Կեդրոնական Վարչութեան, համապատասխան կարգը ստանալու համար:
8. Վկայեալ եւ Արարատեան կարգերը Զ.Մ.Ը.Մ.-ի յատուկ տիտղոսներ են: Այս կարգերուն յատուկ պայմանները ու գիտելիքները կը ճշդուին Կեդրոնական Վարչութեան կողմէ: Սոյն տիտղոսները կը շնորհուին մասնաւոր գրով, Արարատեանը՝ Կեդրոնական Վարչութեան, իսկ Վկայեալը Շրջանային Վարչութեան գողմէ:
9. Wood Badge (տախտակ պէճը) Միջազգային հանգամանք կը կրէ: Սկաուտական շարքերու բոլոր անդամները, Շրջանային Սկաուտական խորհուրդին հաւանութեամբ, կրնան Wood Badge-ի մասնագիտական քննութիւն անցնել իրենց բնակած նահանգի ֆետերասիոնի կողմէ ճշտուած պայմաններով:

ԽՈՍՏՈՒՄ, ԵՐԴՈՒՄ, ԴԱԲԱՆԱԼՔ, ՆՇԱՆԱԲԱՆ, ՆՇԱՆԱԿ

Յօդ. 10. (ս.ը.կ. 10).- Կակուղ Թաթիկի գիտելիքները յաջողութեամբ իւրացուցած գայլիկը կամ արծուիկը կը կատարէ հետեւեալ խոստումը.-

«Կը խոստանամ ընել կարելիս՝ հաւատարիմ ըլլալու Աստուծոյ, Զայրենիքիս, ծնողքիս եւ Վոհմակի (Երամի) օրէնքին: Գործել բարիք մը ամէն օր»:

Վոհմակի օրէնքն է.-

- 1.-Գայլիկը մտիկ կ'ընէ Ծեր Գայլը:
- 2.-Գայլիկը ինքզինքը մտիկ չ'ընէր:
- 3.-Գայլիկը մաքուր հայերէն կը խօսի:

Երամի օրէնքն է.-

- 1.-Արծուիկը մտիկ կ'ընէ Արծիւը:
- 2.-Արծուիկը ինքզինք մտիկ չ'ընէր:
- 3.-Արծուիկը մաքուր հայերէն կը խօսի:

Յօդ. 11. (ս.ը.կ. 11).- Նորագիրի գիտելիքները յաջողութեամբ իւրացուցած արին կամ արենոյշը կը կատարէ հետեւեալ խոստումը.-

Զ.Մ.Ը.Մ.-ի արիին խոստումը.-

«Կը խոստանամ ըլլալ հաւատարիմ Աստուծոյ եւ ծառայել Ազգիս ու Զայրենիքիս:

-Միշտ օգնել ուրիշին եւ գործել իբրեւ պարտականութեան գիտակից, արի ու վեհանձն մարդ:

-Զնազանդիլ Զ.Մ.Ը.Մ.-ի արիներու դաւանանքին»:

Հ.Մ.Ը.Մ.-ի արենոյշին խոստումը.-

**«Կը խոստանամ ըլլալ հաւատարիմ Աստուծոյ եւ ծառայել Ազգիս ու
Հայրենիքիս:**

**-Միշտ օգնել ուրիշին եւ գործել իբրեւ պարտականութեան գիտակից, արի ու
վեհանձն մարդ:**

-Հնազանդիլ Հ.Մ.Ը.Մ.-ի արենոյշներու դաւանանքին»:

Հ.Մ.Ը.Մ.-ի արիներու եւ արենոյշներու դաւանանքն է.-

1. Արիին/Արենոյշին խօսքը նուիրական է:
2. Արին/Արենոյշը հնազանդ է:
3. Արին/Արենոյշը հաւատարիմ եւ ուղղամիտ է:
4. Արին/Արենոյշը միշտ կ'օգնէ ուրիշին:
5. Արին/Արենոյշը բարեկամ է բոլորին եւ եղբայր (քոյր) ուրիշ սկաուտի՝ առանց ընկերային կարգի խտրութեան:
6. Արին/Արենոյշը բարեկիրթ է:
7. Արին/Արենոյշը մաքուր հայերէն կը խօսի ամէն ատեն եւ ամէն տեղ:
8. Արին/Արենոյշը անասուններ եւ բոյսեր կը սիրէ եւ կը պաշտպանէ:
9. Արին/Արենոյշը միշտ զուարթ եւ խանդավառ է:
10. Արին/Արենոյշը աշխատասեր եւ կորովի է:
11. Արին/Արենոյշը տնտեսող է:
12. Արին/Արենոյշը մաքուր է մտածումով, խօսքով եւ գործով:

Յօդ. 12 (ս.ը.կ. 12).- Նախապատրաստական շրջանի գիտելիքները յաջողութեամբ իւրացուցած երեցը կամ պարմանուհին կը կատարէ հետեւեալ երդումը.-

«Կ'երդնում պատույս վրայ

-Հաւատարիմ մնալ Հ.Մ.Ը.Մ.-ի Ծրագիր-Կանոնագրին եւ սկաուտութեան սկզբունքներուն ու օրէնքներուն:

-Ծառայել Ազգիս, Հայրենիքիս եւ աշխատիլ հայ ժողովուրդի իրաւունքներուն իրագործման:

-Պայքարիլ այլասեռման եւ ապագայնացման դէմ՝ պահպանելով հայ լեզուն, հայ մշակոյթը եւ ազգային նկարագիրը»:

Յօդ. 13 (ս.ը.կ. 13).- Միջազգային Սկաուտական նշանաբանն է. «Միշտ Պատրա՛ստ»:

Հ.Մ.Ը.Մ.-ի նշանաբանն է. «Բաճրացի՛ր - Բարճրացուր»: Գայլիկինը եւ արծուիկինը՝ «Լաւագո՛յն», արիին եւ արենոյշինը՝ «Միշտ Պատրա՛ստ», երեցին եւ պարմանուհիին՝ «Ծառայո՛ղ»:

Յօդ. 14 (ս.ը.կ. 14).- Խոստում կամ երդում կատարած Հ.Մ.Ը.Մ.-ի արին, արենոյշը, երեցը կամ պարմանուհին իր գլխարկին վրայ կը կրէ Հ.Մ.Ը.Մ.-ի նշանակը եւ տարագին վրայ սկաուտական շուշանածաղիկը:

Հ.Մ.Ը.Մ.-ի ՆՇԱՆԱԿԸ

Ծանօթ.- Գունաւոր օրինակները տեսնել՝ Ընդհ. Ծ. Կ. էջ 2

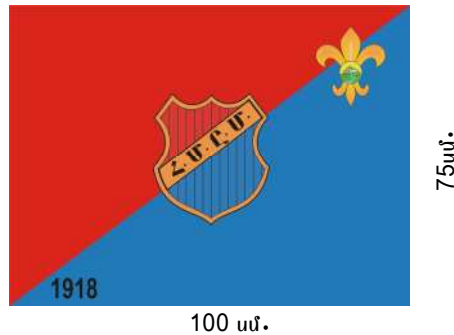
Յօդ. 15 (ս.ը.կ. 15).- Նորագիրը խոստում կամ երդում կատարելէ ետք, իրաւունք կը ստանայ իր տարագին հետ կրելու փողկապ եւ գլխարկ ու մասնակցելու սկաուտական պաշտօնական արարողութիւններուն:

Հ.Մ.Ը.Մ.-ի ԵՌԵԱՆԱԾԱԴԻԿԸ

ԴՐՕՇԱԿՆԵՐ

Յօդ. 16 (ս.ը.կ. 16).- Հ.Մ.Ը.Մ.-ի դրօշակն է.-

Ծանօթ.- Գունաւոր օրինակները տեսնել՝ Ընդհ. Ծ.Կ. էջ 2

Հ.Մ.Ը.Մ.-ի Դրօշակը իւրաքանչիւր շրջանի կը տրամադրուի Հ.Մ.Ը.Մ.-ի Կեդրոնական Վարչութեան կողմէ:

Յօդ. 17 (ս.ը.կ. 17).- Հ.Մ.Ը.Մ.-ի Սկաուտութեան դրօշակն է.-

Ծանօթ.- Գունաւոր օրինակները տեսնել Ընդհ. Ծ.Կ. էջ 2.

Հ.Մ.Ը.Մ.-ի Սկաուտութեան Դրօշակը իւրաքանչիւր շրջանի կը տրամադրուի Կեդրոնական վարչութեան կողմէ:

Յօդ. 18 (ս.ը.կ. 18).- Իւրաքանչիւր մասնաճիւղի սկաուտական կազմը կ'ունենայ իր դրօշակը՝ նման Հ.Մ.Ը.Մ.-ի սկաուտական դրօշին 90 սմ., 60, սմ. մեծութեամբ, մասնաճիւղին գոյնով, որ կը ճշդուի Շրջանային Վարչութեան կողմէ: Դրօշակին վրայ կը գրուի մասնաճիւղին անունը, հայերէնով եւ բնական լեզուով:

Յօդ. 19 (ս.ը.կ. 19).- Սկաուտական իւրաքանչիւր բաժանմունք կ'ունենայ իր դրօշակը՝ 80 սմ. - 60 սմ. մեծութեամբ, մասնաճիւղին գոյնով: Դրօշակին վրայ կը գրուի մասնաճիւղին անունը եւ բաժանմունքին թիւը կամ անունը հայերէնով եւ բնական լեզուով:

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԲԱԺԱՆՈՒՄՆԵՐ

Յօդ. 20 (ս.ը.կ. 20).- Հ.Մ.Ը.Մ.-ի Սկաուտութիւնը ունի հետեւեալ վարչական բաժանումները.-

Ա.- ՄԱՐՄԻՆՆԵՐ

- ա. Շրջանային Սկաուտական Խորհուրդ
- բ. Մեկուսի Շրջանի Սկաուտական Խորհուրդ
- գ. Մասնաճիւղի Սկաուտական Խորհուրդ:

Բ.- ԺՈՂՈՎՆԵՐ

- ա. Համա Հ.Մ.Ը.Մ.ական Խմբապետական Համագումար
- բ. Մասնաճիւղերու Խմբապետներու Ընդհանուր Ժողով:

ՄԱՐՄԻՆՆԵՐ

ա. ՇՐՋԱՆԱՅԻՆ ՍԿԱՈՒՏԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

ա 1- ԿԱԶՄ

Յօդ. 21 (ս.ը.կ. 21).- Հ.Մ.Ը.Մ.-ի Շրջանային Սկաուտական Խորհուրդը կը նշանակուի Հ.Մ.Ը.Մ.-ի Շրջանային Վարչութեան կողմէ եւ կը գործէ Շրջանային Վարչութեան գործունեութեան ժամանակաշրջանի տեւողութեան:

Յօդ. 22 (ս.ը.կ. 22).- Շրջանային Սկաուտական Խորհուրդը կը բաղկանայ սկաուտական գործերու լաւատեղեակ 5-11 Հ.Մ.Ը.Մ.-ականներէ: Այս թիւին մաս կը կազմեն Շրջանային Ընդհանուր Խմբապետը, Շրջանային Խմբապետը եւ Շրջանային Խմբապետուհին:

Ծանոթ.- Կանոնագրով յիշուած տարագաւորներէն բացի, տարագաւոր մը խորհուրդի անդամ նշանակուելէ ետք, մինչեւ իր շրջանի աւարտը կը դադրի սկաուտական տարագաւորի հանգամանքէն:

Յօդ. 23 (ս.ը.կ. 23).- Շրջանային Սկաուտական Խորհուրդը կը կազմէ իր դիւանը: (Տարագաւորը մաս չի կազմեր դիւանին)

Յօդ. 24 (ս.ը.կ. 24).- Շրջանային Վարչութեան սկաուտական ներկայացուցիչը ի պաշտօնէ կը մասնակցի Շրջանային Սկաուտական Խորհուրդի ժողովներուն:

Յօդ. 25 (ս.ը.կ. 25).- Շրջանային Սկաուտական Խորհուրդի անդամներուն թիւը եւ նստավայրը կը ճշդէ Շրջանային Վարչութիւնը:

ա 2- ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

Յօդ. 26 (ս.ը.կ. 26).- Շրջանային Սկաուտական Խորհուրդը կը պատրաստէ իր գործունեութեան ծրագիրը, զոր կը ներկայացնէ Շրջանային Վարչութեան՝ առ ի վաւերացում:

Յօդ. 27 (ս.ը.կ. 27).- Շրջանային Սկաուտական Խորհուրդը, իւրաքանչիւր շրջանի սկաուտական բարձրագոյն մարմինն է: Կը վարէ շրջանի սկաուտական ընդհանուր աշխատանքները, կը հսկէ շրջանի սկաուտական գործունեութիւններուն, համաձայն սկաուտական Ներքին Կանոնագրի տրամադրութեանց եւ Շրջանային Ներկայացուցչական Ժողովի որոշումներուն:

Ա.- Կը կազմակերպէ Մասնաճիւղերու Սկաուտական Խորհուրդներու խորհրդածողով տարեկան հերթականութեամբ:

Բ.- կը հրաւիրէ խմբապետները Մասնաճիւղերու խմբապետական Ընդհանուր Ժողովի: Կ'ուսումնասիրէ յիշեալ ժողովին կողմէ յղուած առաջարկները եւ ի հարկին ընթացք կուտայ անոնց:

Գ.- Կը կազմակերպէ՝

- Միջ-Մասնաճիւղային բանակումներ
- Առաջին եւ Վկայեալ կարգերու դասընթացքներ

Դ.- Զարկ եղած պարագային կը յառաջացնէ դաստիարակչական յանձնախումբ, որ զբաղի վկայեալ կարգի սկաուտ պատրաստելու աշխատանքով:

Ե.- Ի պահանջեալ հարկին դասախօսներ կ'ապահովէ մասնաճիւղերուն:

Զ.- կ'արտօնը եւ կը համադրէ միատեղ գործունեութիւն, շրջանի մասնաճիւղերուն միջեւ:

Է.- Կը պատրաստէ մասնագիտական նշաններու տուչութեան պայմանները եւ կը կը կազմակերպէ համապատասխան դասընթացքներ:

Ը.- Կը քաջալերէ արժանաւոր սկաուտներու մասնակցութիւնը համաշխարհային եւ Զամա ԶՄԸՄ-ական բանակումներու:

Յօդ. 28 (ս.ը.կ. 28).- Շրջանային Սկաուտական Խորհուրդը կը գումարէ հերթական ժողովներ: Նիստերու վաւերացուած ատենագրութիւններու պատճենը կը փոխանցէ Շրջանային Վարչութեան:

Յօդ. 29 (ս.ը.կ. 29).- Շրջանային Սկաուտական Խորհուրդը կրնայ հրատարակել սկաուտական թերթ, կամ սկաուտական գիրքեր, Շրջանային Վարչութեան հաւանութեամբ եւ Կեդրոնական Վարչութեան արտօնութեամբ:

Յօդ. 30.- Շրջանային Սկաուտական Խորհուրդը իր աշխատանքներու իրագործումը դիւրացնելու նպատակաւ կարող է նշանակել յանձնախումբեր իր անմիջական հսկողութեամբ: Սոյն յանձնախումբերը կը դադրին Շրջանային Խորհուրդի ժամանակաշրջանի աւարտին:

ա 3.- ԻՐԱԽԱՍՈՒԹԻՒՆ

Յօդ. 31 (ս.ը.կ. 30).- Շրջանային Սկաուտական Խորհուրդէն ներկայացուցիչ մը խորհրդակցական ձայնով կը մասնակցի Զ.Մ.Ը.Մ.-ի Շրջանային Ներկայացուցչական ժողովին:

Յօդ. 32 (ս.ը.կ. 31).- Շրջանային Սկաուտական Խորհուրդը մասնաճիւղերու Վարչութիւններուն հետ իր թղթակցութիւնները կը կատարէ Շրջանային Վարչութեան միջոցաւ:

ա 4.- ՊԱՐՏԱԻՈՐՈՒԹԻՒՆ

Յօդ. 33 (ս.ը.կ. 32).- Շրջանային Սկաուտական Խորհուրդը ի հարկին կը գործէ իր գտնուած երկրի սկաուտական կանոնագրութեան տրամադրութեանց համաձայն:

Յօդ. 34.- Շրջանային Սկաուտական Խորհուրդի ներկայացուցիչները, կրնան խորհրդակցական ձայնով մասնակցիլ մասնաճիւղի Սկաուտական Խորհուրդի ժողովներուն

Յօդ. 35 (ս.ը.կ. 33).- Շրջանային Սկաուտական Խորհուրդը երկրէն դուրս բանակում, արշաւ, շրջապտոյտ, դասընթացք կազմակերպելու պարագային, պարտի Շրջանային Վարչութեան եւ Կեդրոնական Վարչութեան արտօնութիւնը առնել, գործնական քայլերու դիմելէ առաջ: Ապա՝ ձեռնարկի աւարտին՝ պարտի գրաւոր տեղեկագիր (բարոյական եւ նիւթական) ներկայացնել եւ Շրջանային Վարչութեան եւ Կեդրոնական Վարչութեան:

Յօդ. 36 (ս.ը.կ. 34).- Շրջանային Սկաուտական Խորհուրդը իր հաշիւները կը պահէ կանոնաւոր եւ օրինաւոր հաշուական տոմարներով: Իր գործունեութեան աւարտին նիւթաբարոյական տեղեկագիրը կը ներկայացնէ Շրջանային Վարչութեան:

Յօդ. 37 (ս.ը.կ. 35).- Շրջանային Ներկայացուցչական ժողովը կը ճշդէ Շրջանային Սկաուտական Խորհուրդի նիւթական պիւտճէն, զոր կը հայթայթէ Շրջանային Վարչութիւնը:

Յօդ. 38 (ս.ը.կ. 36).- Շրջանային Վարչութենէն Շրջանային Սկաուտական Խորհուրդը նիւթական փոփոխումները կը կատարուին Շրջանային Սկաուտական

Խորհուրդի ներկայացուցած նախահաշիվներու հիման վրայ, իւրաքանչիւր գլուխի համար առանձին:

բ.- ՄԵԿՈՒՍԻ ՇՐՋԱՆԻ ՍԿԱՈՒՏԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

Յօդ. 39 (ս.ը.կ. 37).- Մեկուսի Շրջանի Սկաուտական Խորհուրդի կազմը, պարտականութիւնը, իրաւասութիւնն ու պարտաւորութիւնը կը նոյնանայ Շրջանային Սկաուտական Խորհուրդին սահմանած յօդուածներու հասկացողութեամբ:

Ծանօթ.- Այս կանոնագրութեամբ՝ այն բոլոր յօդուածներուն մէջ, ուր արձանագրուած է Շրջանային Սկաուտական Խորհուրդի անունը կը համապատասխանէ նաեւ Մեկուսի Շրջաններու Սկաուտական Խորհուրդներուն:

գ.- ՄԱՍՆԱԾԻՂԻ ՍԿԱՈՒՏԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

գ. 1.- ԿԱԶՄ

Յօդ. 40 (ս.ը.կ. 38).- Մասնաճիւղի Վարչութիւնը պարտի նշանակել Մասնաճիւղի Սկաուտական Խորհուրդ, որուն կազմը, պարտականութիւնը, պարտաւորութիւնն ու իրաւասութիւնը կը ճշդուին իր շրջանի Ներքին Կանոնագրութեամբ:

Յօդ. 41.- Իւրաքանչիւր մասնաճիւղի վարչութիւն, կը նշանակէ իր մասնաճիւղի սկաուտական խորհուրդը, որ կը գործէ մասնաճիւղի Վարչութեան ժամանակաշրջանի տեւողութեան:

Յօդ. 42.- Մասնաճիւղի Սկաուտական Խորհուրդը կը բաղկանայ սկաուտական գաղափարաբանութեան ծանօթ, 5-11 Յ.Մ.Ը.Մ.-ականներէ: Այս թիւին մաս կը կազմեն մասնաճիւղի Խմբապետ/ուհին:

Ծանօթ Կանոնագրով յիշուած տարազաւորներէն բացի, տարազաւոր մը խորհուրդի անդամ նշանակուելէ ետք, մինչեւ իր շրջանի աւարտը կը դադրի սկաուտական տարազաւորի հանգամանքէն:

Յօդ. 43.- կաուտական Խորհուրդի անդամներուն թիւը կը ճշդուի մասնաճիւղի վարչութեան կողմէ:

Յօդ. 44.- Մասնաճիւղի Սկաուտական Խորհուրդը, իւրաքանչիւր մասնաճիւղի սկաուտական բարձրագոյն մարմինն է:

Յօդ. 45.- Մասնաճիւղի Սկաուտական Խորհուրդը համարատու է մասնաճիւղի վարչութեան, իսկ Սկաուտական ծիրին մէջ կը գործէ Շրջանային Սկաուտական խորհուրդի հովանիին տակ:

Յօդ. 46.- Մասնաճիւղի Սկաուտական Խորհուրդը կը կազմէ իր դիւանը: Տարազաւորը մաս չի կազմեր դիւանին:

Յօդ. 47.- Մասնաճիւղի Սկաուտական Խորհուրդի ժողովներուն, ի պաշտօնէ, կը մասնակցի Մասնաճիւղի վարչութեան Սկաուտական Ներկայացուցիչը:

գ 2.- ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Յօդ. 48.- Մասնաճիւղի Սկաուտական Խորհուրդը կը պատրաստէ իր գործունեութեան ծրագիրը, զոր կը ներկայացնէ Մասնաճիւղի Վարչութեան՝ առ ի վաւերացում:

Յօդ. 49.- Մասնաճիւղի Սկաուտական Խորհուրդը

ա.- Կը վարէ մասնաճիւղի սկաուտական ընդհանուր աշխատանքները:

բ.- Կը վաւերացնէ աստիճաններու տուչութիւնները եւ կարգերու վկայանքները, համաձայն Սկաուտական ներքին Ծրագրի Կանոնագրի տրամադրութեանց:

գ.- Կը հովանաւորէ փոխանցման, խոստումի եւ երդման արարողութիւնները:

դ.- Պաշտօն կուտայ Աքելլայի, Միաւորի Խմբապետի եւ Խմբապետի:

Ծանօթ

Մասնաճիւղի Սկաուտական Խորհուրդի գործունեութեան ժամանակաշրջանի աւարտին, եւ մինչեւ նոր Սկաուտական Խորհուրդի նշանակումը, խմբապետական եւ աստիճանաւորական կազմը կը վարէ մասնաճիւղի սկաուտական ընթացիկ գործունեութիւնը:

Յօդ. 50.- Մասնաճիւղի Սկաուտական Խորհուրդը իր աշխատանքներուն իրագործումը դիւրացնելու նպատակաւ, կ'առաջացնէ յանձնախումբեր: Սոյն յանձնախումբերը կը դադրին մասնաճիւղի Սկաուտական Խորհուրդը ժամանակաշրջանի աւարտին:

Յօդ. 51.- Մասնաճիւղի Սկաուտական Խորհուրդը կը գումարէ հերթական ժողովներ որուն ատենագրութիւններու օրինակները կ'ուղարկուին մասնաճիւղի վարչութեան եւ Շրջանային Սկաուտական Խորհուրդին:

Յօդ. 52.- Մասնաճիւղի Սկաուտական Խորհուրդը կը կազմակերպէ՝

ա. Մասնաճիւղի տարեկան բանակումներ.

բ. Աստիճանաւորական կազմերու պատրաստութեան նպատակին ծառայող գործունեութիւններ.

գ. Տարեկան Երդման Արարողութիւններ.

դ. Արշաւներ.

ե. Դասախօսութիւններ.

զ. Կը տօնէ ազգային, ժողովրդական տօներ եւ աւանդութիւններ.

է. Սկաուտական գործունեութեանց ներկայացնող ցուցադրական ելոյթներ.

ը. Սկաուտական նորագիր, նորընծայ կարգերու քննութիւններ.

թ. Կը մասնակցի նպաստալի ձեռնարկներու կազմակերպուած Ամերիկեան Սկաուտական Կազմակերպութեանց եւ ազգային մարմիններու կողմէ:

ժ. Մասնագիտական նշաններու դասարաններ եւ քննութիւններ.

գ 3- ՊԱՐՏԱԻՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Յօդ. 53.- Մասնաճիւղի Սկաուտական Խորհուրդը պաշտօնապէս կը դիմէ եւ կ'արձանագրուի իր նահանգի Ամերիկեան Սկաուտական Կազմակերպութեան Սկաուտական Մարմին: Ամէն տարի կը նորոգէ իր անդամագրութիւնը եւ սկաուտներու ապահովագրութիւնը յիշեալ մարմնի միջոցաւ:

Յօդ. 54.- Մասնաճիւղի Սկաուտական Խորհուրդը պարտի իր գործունեութեան ընթացքի փոփոխութիւնները պաշտօնական խողովակով փոխանցել մասնաճիւղի վարչութեան եւ Շրջանային Սկաուտական Խորհուրդին:

Յօդ. 55.- Մասնաճիւղի Սկաուտական Խորհուրդը իր նահանգէն կամ շրջանէն դուրս որեւէ ընդհանրական բնոյթ կրող ձեռնարկի մասնակցելու համար պետք է ապահովէ՝

ա. Մասնաճիւղի Վարչութեան արտօսութիւնը.

բ. ՇՍԽ-ի հաստատումը եւ Շրջ. Վարչութեան վաւերացումը:

Յօդ. 56.- Մասնաճիւղի Սկաուտական Խորհուրդը իր տարեշրջանի աւարտին պետք է ներկայացնէ իր նիւթաբարոյական գործունեութեան տեղեկագիրը մասնաճիւղի վարչութեան: Սոյն տեղեկագրի մէկ օրինակը կ'ուղարկէ Շրջանային Սկաուտական Խորհուրդին:

Յօդ. 57.- Մասնաճիւղի Սկաուտական Խորհուրդը պարտի պահել օրինաւոր եւ կանոնաւոր հաշուական տոմարներ համաձայն մասնաճիւղի հաշուապահական-գանձապահական ուղեգիծի:

Յօդ. 58.- Մասնաճիւղի Սկաուտական Խորհուրդը կ'ունենայ իր կնիքը, մակագրուած թուղթը եւ ծրարը:

ԺՈՂՈՎՆԵՐ

ա.- ՀԱՄԱ Հ.Մ.Ը.Մ.ԱԿԱՆ ԽՄԲԱՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԳՈՒՄԱՐ

Յօդ. 59 (ս.ը.կ. 39).- Համա-Հ.Մ.Ը.Մ.-ական Խմբապետական Համագումարը կը կայանայ նուազագոյնը չորս տարին անգամ մը, զայն կը կազմակերպէ եւ կը հովանաւորէ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդրոնական վարչութիւնը:

Յօդ. 60 (ս.ը.կ. 40).- Համա-Հ.Մ.Ը.Մ.-ական Խմբապետական Համագումարին կը մասնակցին Շրջանային Ընդհանուր Խմբապետները/ուիիները եւ Շրջանային Խմբապետները/ուիիները, որոնց չգոյութեան պարագային՝ շրջանի բարձրագոյն պաշտօն ունեցող խմբապետը եւ խմբապետուիին: Մեկուսի շրջաններու պարագային կը մասնակցին աղջկանց եւ տղոց բարձրագոյն պաշտօն ունեցող ներկայացուցիչները:

Յօդ. 61 (ս.ը.կ. 41).- Համա-Հ.Մ.Ը.Մ.-ական համապետական Համագումարը ա.- Կը լսէ իւրաքանչիւր շրջանի սկաուտական գործունեութեան մասին ամփոփ տեղեկագիր՝ առ ի տեղեկութիւն:

բ.- Կ'ուսումնասիրէ տեղեկագրերու լոյսին տակ՝ Շրջաններու եւ Մեկուսի Շրջաններու սկաուտական մասնագիտական հարցերը եւ կը թելադրէ գործունեութեան ուղեգիծ:

գ.- Կը զբաղի սկաուտական մասնագիտական հարցերով, ազգային դաստիարակչական գիտելիքներով, գործնական աշխատանքներով, Համա-Հ.Մ.Ը.Մ.-ական բանակումներու ծրագրումով, եւայլն:

դ.- Կը մշակէ սկաուտական ընդհանուր գործունեութեան ուղեգիծ:

ե.- Կրնայ, Սկաուտական Ընդհանուր Կանոնագրին Կապակցութեամբ, բարեփոխութեան առաջարկներ բանաձեւել:

զ.- Իր եզրակացութիւնները, առաջարկներն ու թելադրանքները կը փոխանցէ Կեդրոնական Վարչութեան:

Յօդ. 62 (ս.ը.կ. 42).- Համա-Հ.Մ.Ը.Մ.-ական համապետական Համագումարը չի կրնար զբաղիլ Միութեան վարչական, կազմակերպչական եւ կանոնագրային հարցերով:

բ. ՄԱՍՆԱԾԻՂԵՐՈՒ ԽՄԲԱՊԵՏՆԵՐՈՒ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԺՈՂՈՎ

Յօդ. 63 (ս.ը.կ. 43).- Մասնաճիւղերու Խմբապետներու Ընդհանուր Ժողովը կը բաղկանայ Շրջանային Ընդհանուր Խմբապետէն կամ Խմբապետուհիէն, Շրջանային Խմբապետէն եւ Խմբապետուհիէն, եւ մասնաճիւղիչերու Խմբապետներէն կամ Խմբապետուհիներէն:

ա.- Շրջանային Սկաուտական Խորհուրդը նուազագոյնը տարին անգամ մը կը հրաւիրէ այս ժողովը:

բ.- Հարկ եղած պարագային կը հրաւիրուին շրջանի գործօն Խմբապետներ եւ Խմբապետուհիներ խորհրդակցական ձայնով:

գ.- Ժողովը կը պահէ ատենագրութիւն եւ զայն կը փոխանցէ Շրջանային Սկաուտական Խորհուրդին

Յօդ. 64 (ս.ը.կ. 44).- Մասնաճիւղերու Խմբապետներու Ընդհանուր Ժողովը՝

ա.- Կը լսէ մասնաճիւղերու գրաւոր ամփոփ զեկոյցները՝ սկաուտական գործունեութեան մասին:

բ.- Կը քննէ սկաուտական մասնագիտական հարցեր եւ կը գտնէ համապատասխան լուծումները՝ ջանալով բարելաւել մասնաճիւղերու գործունեութեան կարելիութիւնները:

գ.- Յիշեալ ժողովի եզրակացութիւնները Շրջանային Սկաուտական Խորհուրդը յատուկ շրջաբերականով կը փոխանցէ մասնաճիւղերու Սկաուտական Խորհուրդներուն:

ՊԱՇՏՈՆՆԵՐ

Յօդ. 65 (ս.ը.կ. 45).- Զ.Մ.Ը.Մ.-ի սկաուտական շարքերը ունին իրենց յատուկ սկաուտական հետեւեալ պաշտօնները.-

- 1.- Շրջանային Ընդհանուր համբապետ/համբապետուհի.
- 2.- Շրջանային համբապետ եւ համբապետուհի.
- 3.- Մասնաճիւղի համբապետ/համբապետուհի.
- 4.- Միաւորի համբապետ/համբապետուհի.

Յօդ. 66 (ս.ը.կ. 46).- Վերոյիշեալ պաշտօններու (թիւ 1 եւ 2) գործունեու-թեանց ժամանակաշրջանը ճշդուած է սոյն կանոնագրութեամբ, իսկ (թիւ 3 եւ 4) հարկ է ճշդել Ներքին Կանոնագրութիւններու մէջ:

Յօդ. 67 (ս.ը.կ. 47).- Պաշտօն մը պետք է վաւերացուած ըլլայ Սկաուտական եւ Վարչական համապատասխան մարմիններու կողմէ:

ՇՐՋԱՆԱՅԻՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԽՄԲԱՊԵՏ/ ԽՄԲԱՊԵՏՈՒԿԻ

- Յօդ. 68** (ս.ը.կ. 48).- Շրջանի մը սկաուտութեան ընդհանուր պետն է:
- ա.- Շրջանէն ներս այս պաշտօնը կը հաստատուի երբ շրջանը ունենայ նուազագոյնը, 500 սկաուտ եւ երկու մասնաճիւղ:
 - բ.- Այն շրջանը որ չունի Շրջանային համբապետ եւ համբապետուհի, չի կրնար Շրջանային Ընդհանուր համբապետ/ուհի ունենալ:
 - գ.- Կը նշանակուի Շրջանային Վարչութեան կողմէ: Կը գործէ Շրջանային Վարչութեան գործունեութեան ժամանակաշրջանին:
 - դ.- Կրնայ երկրորդ անգամ վերանշանակուիլ:
 - ե.- Կրնայ մէկ շրջան դադարէ ետք վերանշանակուիլ, պայմանաւ որ չդադրեցնէ իր միութեան կան գործունեութիւնը:

ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ

Յօդ. 69 (ս.ը.կ. 49).- Շրջանային Ընդհանուր համբապետը կամ համբապետուհին ա.- պարտի նախապէս երկու տարի Շրջանային համբապետի կամ համբապետուհիի պաշտօն վարած ըլլալ:

բ.- Նախընտրաբար ունենալ Վկայեալ կարգ:

Ծանօթ.- Նախընտրաբար ունենալ Wood Badge:

ՊԱՐՏԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ԻՐԱՒԱՍՈՒԹԻՒՆ

Յօդ. 70 (ս.ը.կ. 50).- Շրջանային Ընդհանուր համբապետ/համբապետուհին՝ ա.- Կը հսկէ իր շրջանի սկաուտական ընդհանուր աշխատանքներուն:

բ.- Կը մշակէ Շրջանային համբապետներու գործակցութեամբ՝ իր շրջանի սկաուտական շարժումին ընդհանուր ուղեգիծը:

- գ.- Կը վարէ մասնաճիւղերու խմբապետներու ընդհանուր ժողովը:
- դ.- Կը վարէ սկաուտական ընդհանուր հանդիսութիւնները:
- ե.- Կը մասնակցի Շրջանային Սկաուտական Խորհուրդի ժողովին իրաւասու ձայնով:
- զ.- Կը մասնակցի Համա Հ.Մ.Ը.Մ.ական Խմբապետական Համագումարին՝ ի պաշտօնէ:
- է.- Կը մասնակցի Շրջանային Ներկայացուցչական ժողովին՝ խորհրդակցական ձայնով:

ՇՐՋԱՆԱՅԻՆ ԽՄԲԱՊԵՏ ԵՒ ԽՄԲԱՊԵՏՈՒԻՆ

Յօդ. 71 (ս.ը.կ. 51).-

- ա.- Շրջանային Խմբապետը գայլիկներու, արիներու եւ երեցներու պատասխանատու Խմբապետն է, իսկ Շրջանային Խմբապետուհին՝ արծուիկներու, արեւոյշներու եւ պարմանուհիներու:
- բ.- Կը նշանակուի Շրջանային Վարչութեան կողմէ եւ կը գործէ Շրջանային Վարչութեան գործունեութեան ժամանակաշրջանին:
- գ.- Կրնայ երկրորդ անգամ վերանշանակուիլ:
- դ.- Կրնայ մէկ շրջան դադարէ ետք վերանշանակուիլ, պայմանաւ որ չդադրեցնէ իր միութենական գործունեութիւնը:

Յօդ. 72.- Շրջանային Խմբապետ/Խմբապետուհին պարտի նախապէս 2 տարի մասնաճիւղի Խմբապետ/Խմբապետուհին պաշտօնը վարած ըլլայ:

Ծանօթ.- Նախընտրաբար ունենալ Վկայեալ կարգ:

ՊԱՐՏԱՌՈՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ԵՒ ԻՐԱՎԱՍՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Յօդ. 73 (ս.ը.կ. 52).- Շրջանային Խմբապետը կամ Շրջանային Խմբապետուհին՝

- ա.- Կը հսկէ մանչերու կամ աղջկանց բաժնի գործունեութիւններուն վրայ:
- բ.- Կը յանձնէ բոլոր մասնաճիւղերէն ներս իր բաժնի համապատասխան Խմբապետներու աստիճաններն ու պաշտօնները:
- գ.- Կը վարէ իր թեւին յատուկ՝ ընդհանուր հանդիսութիւնները:
- դ.- Կը մասնակցի Համա Հ.Մ.Ը.Մ.-ական Խմբապետական Համագումարին՝ ի պաշտօնէ:
- ե.- Կը մասնակցի Շրջանային Սկաուտական Խորհուրդի ժողովին՝ իրաւասու ձայնով:
- զ.- Կը մասնակցի Մասնաճիւղերու Խմբապետական Ընդհանուր ժողովին՝ ի պաշտօնէ:
- է.- Կը մասնակցի Շրջանային Ներկայացուցչական ժողովին՝ Խորհրդակցական ձայնով:
- ը.- Շրջանային Ընդհանուր Խմբապետի պաշտօնի չգոյութեան պարագային, կը վարեն մասնաճիւղերու Խմբապետներու ընդհանուր ժողովը:

ՄԱՍՆԱԾԻՂԻ ԽՄԲԱՊԵՏ/ԽՄԲԱՊԵՏՈՒՅԻ

Յօդ. 74 (ս.ը.կ. 53).- Մասնաճիւղի մը Սկաուտական բաժնի ընդհանուր պատասխանատուն է:

Յօդ. 75 (ս.ը.կ. 54).- Մասնաճիւղի Խմբապետ/Խմբապետուհին կը նշանակուի մասնաճիւղի վարչութեան կողմէ՝ համախորհուրդ Շրջանային Սկաուտական Խորհուրդին:

Յօդ. 76 (ս.ը.կ. 55).- Կը գործէ մասնաճիւղի Վարչութեան գործունեութեան ժամանակաշրջանին:

Կրնայ երկրորդ անգամ վերանշանակուիլ:

Կրնայ մէկ շրջան դադարէ ետք վերանշանակուիլ, պայմանաւ որ չդադրեցնէ իր միութենական գործունեութիւնը:

Յօդ. 77.-

Ա1.- Պայմաններ

ա.- Պարտի ունենալ Խմբապետի աստիճան:

բ.- Նախընտրաբար ունենալ Վկայեալ կարգ:

գ.- Նախընտրելի է, որ մէկ տարի Միաւորի Խմբապետի, կամ երկու տարի խումբի Խմբապետի պաշտօն վարած ըլլայ:

Ա2.- Պարտաւորութիւններ եւ Իրաւասութիւններ

Մասնաճիւղի Խմբապետը կամ Խմբապետուհին՝

ա.- Կը գործադրէ մասնաճիւղի Սկաուտական Խորհուրդի որոշումները:

բ.- Կը վարէ մասնաճիւղի Խմբապետական/աստիճանաւորական ժողովները:

գ.- Կը վարէ մասնաճիւղի Սկաուտական հանդիսութիւնները:

դ.- Կը մասնակցի մասնաճիւղերու ընդհանուր Խմբապետական ժողովին՝ ի պաշտօնէ:

ե.- Կը հովանաւորէ սկաուտական խոստման եւ երդման արարողութիւնները:

զ.- Կ'առաջարկէ փոխ առաջնորդի, առաջնորդի, վարիչ առաջնորդի եւ փոխ Խմբապետի աստիճանները:

է.- Կը յանձնէ իր մասնաճիւղի մինչեւ Բ. կարգ (ներառեալ) վկայականները եւ անոնց համապատասխան (փոխ առաջնորդի, առաջնորդի, վարիչ առաջնորդի եւ փոխ Խմբապետի) աստիճանները:

ՄԻԱՎՈՐԻ ԽՄԲԱՊԵՏ ԵՒ ԽՄԲԱՊԵՏՈՒՅԻ

Յօդ. 78.- Միաւորի Խմբապետ/ուհին

Կը նշանակուի մասնաճիւղի Սկաուտական Խորհուրդի կողմէ մասնաճիւղի վարչութեան հաւանութեամբ եւ կը գործէ անոր գործունեութեան ժամանակաշրջանին:

Յօդ. 79.- Պայմաններ

ա.- Պարտի ունենալ Խմբապետի աստիճան:

բ.- Նախընտրաբար ունենալ Վկայեալ կարգ:

գ.- Նախընտրելի է, որ մէկ տարի խումբի Խմբապետի պաշտօն վարած ըլլայ:

Յօդ. 80.- Պարտաւորութիւններ եւ Իրաւասութիւններ

ա.- Միաւորի խմբապետը պատասխամտուն է իր միաւորին ու կը հսկէ անոր գործունէութեան:

բ.- Կը մասնակցի մասնաճիւղի խմբապետական ժողովին:

գ.- Կը վարէ միաւորի խմբապետական/աստիճանաւորական ժողովները:

Յօդ. 81.- Կը գործէ մասնաճիւղի Վարչութեան գործունէութեան ժամանակաշրջանին, կրնայ 2-րդ անգամ վերանշանակուիլ եւ կրնայ մէկ շրջան դադարէ ետք վերանշանակուիլ, պայմանաւ որ չդադրեցնէ իր միութենական գործունէութիւնը:

Ծանօթ.- Նախընտրաբար ունենալ խմբապետ/ուսի աստիճանը:

ԱՍՏԻՃԱՆԱՒՈՐԱԿԱՆ ԿԱԶՄ

Յօդ. 82 (ս.ը.կ. 58).- Սկաւուտական շարքերը կ'ունենան հետեւեալ աստիճանաւորական կազմերը, որոնք իրենց կարողութեան եւ փորձառութեանց համա- ձայն բաժանուած են զանազան աստիճաններու:

Յօդ. 83 (ս.ը.կ. 59).- Զ.Մ.Ը.Մ.-ի սկաւուտութիւնը ունի հետեւեալ աստիճանները.-

ԱՐԾՈՒԿ

- Երամի Պետ
- Երամի Փոխ-Պետ
- Վարիչ Վեցեակապետուհի
- Վեցեակապետուհի
- Փոխ-Վեցեակապետուհի

ԱՐԵՆՈՅՇ

- Խմբապետուհի
- Փոխ-Խմբապետուհի
- Վարիչ Առաջնորդուհի
- Առաջնորդուհի
- Փոխ-Առաջնորդուհի

ՊԱՐՄԱՆՈՒՅԻ

- Խմբապետուհի
- Փոխ-Խմբապետուհի
- Տասնապետուհի
- Փոխ-Տասնապետուհի

ԳԱՅԼԻԿ

- Վոհմակի Պետ
- Վոհմակի Փոխ-Պետ
- Վարիչ Վեցեակապետ
- Վեցեակապետ
- Փոխ-Վեցեակապետ

ԱՐԻ

- Խմբապետ
- Փոխ Խմբապետ
- Վարիչ Առաջնորդ
- Առաջնորդ
- Փոխ-Առաջնորդ

ԵՐԷՑ

- Խմբապետ
- Փոխ Խմբապետ
- Տասնապետ
- Փոխ-Տասնապետ

Ծանօթ

ա.- իւրաքանչիւր աստիճան կը տրուի պատշաճ առիթով, հրապարակաւ, կամ պաշտօնական արարողութեամբ:

բ.- Սկաւուտը կը ստանայ իր աստիճանը իրմէ աւելի գերադաս աստիճանաւորի կողմէ:

Յօդ. 84.- Սկաուտական աստիճանները ունին իրենց համապատասխան պաշտոններ: Պաշտոնը չափանիշ մըն է, որ կը տրուի որեւէ աստիճանաւորի երբ ան՝

ա.- Ունի բաւական փորձառութիւն:

բ.- Կը ցուցաբերէ հետաքրքրութիւն, կարողութիւն, զոհողութիւն եւ պարտաճանաչութիւն իր աշխատանքներուն մէջ:

գ.- Առնուազն 6 ամսուայ շարունակաբար գործօն սկաուտ է իր մասնաճիւղի մէջ:

Յօդ. 85.- Իւրաքանչիւր աստիճանաւոր արժանի է պաշտօնի երբ կը լրացնէ պատկան պաշտօնի պայմանները:

ա.- Փոխ-Առաջնորդ/ուհի կը հսկէ խմբակի մը գործունեութեան եւ կը փոխարինէ առաջնորդը՝ անոր բացակայութեան:

Կը տրուի այն արի/արեւոյշին որ

- Ունի Նորընծայի վկայական եւ փոխ առաջնորդի աստիճան
- Ցուցաբերած է որոշ նկատելի ղեկավարական ձիրք
- Կը լրացնէ Յօդուած 84-ի պայմանները

բ.- Առաջնորդ/ուհի պատասխանատուն է իր խմբակի ընդհանուր գործունեութեան:

Կը տրուի այն արի/արեւոյշին որ

- Առնուազն մէկ տարի Փոխ-Առաջնորդ/ուհի պաշտօն ունեցած է
- Ունի Բ. կարգի վկայական եւ առաջնորդի աստիճան
- Ցուցաբերած է որոշ նկատելի ղեկավարական ձիրք
- Կը լրացնէ Յօդուած 84-ի պայմանները

գ.- Վարիչ Առաջնորդ/ուհի պատասխանատուն է երկու խմբակներու:

Կը տրուի այն արի/արեւոյշին որ

- Առնուազն մէկ տարի Առաջնորդ/ուհի պաշտօն ունեցած է
- Ունի Բ. կարգի վկայական եւ վարիչ առաջնորդի աստիճան
- Լաւատեղեակ է Զ.Մ.Ը.Մ.-ի Սկաուտական ծրագիր-կանոնագրին
- Ցուցաբերած է որոշ նկատելի ղեկավարական ձիրք
- Կը լրացնէ Յօդուած 84-ի պայմանները

դ.- Փոխ-Խմբապետ/ուհի կ'աշակցի խմբապետին փւ կը փոխարինէ զայն անոր բացակայութեան:

Կը տրուի այն արի/արեւոյշին որ

- Առնուազն մէկ տարի Վարիչ Առաջնորդ/ուհի պաշտօն ունեցած է
- Ունի Ա. կարգի վկայական եւ փոխ խմբապետի աստիճան
- Կրած է պատասխանատու պաշտօններ մասնաճիւղի եւ շրջանային սկաուտական գործունեութեան մէջ ու կատարած լաւագոյն կերպով
- Ցուցաբերած է որոշ նկատելի ղեկավարական ձիրք
- Կը լրացնէ Յօդուած 84-ի պայմանները

ե.- Խմբապետ/ուհի պատասխանատուն է իր խումբին եւ կը հսկէ անոր գործունեութեան:

Կը տրուի այն արի/արեւոյշին որ

- Առնուազն մէկ տարի Փոխ-Խմբապետ/ուհի պաշտօն ունեցած է

- Ունի Վկայեալ կարգի վկայական եւ խմբապետի աստիճան
- Կրած է պատասխանատու պաշտօններ մասնաճիւղի եւ շրջանային սկաուտական գործունեութեան մէջ ու կատարած լաւագոյն կերպով
- Կարողութիւնը ունի ծրագրելու, կազմակերպելու եւ գործադրելու սկաուտական գործունեութիւններ
- Ցուցաբերած է որոշ նկատելի ղեկավարական ձիրք
- Կը լրացնէ Յօդուած 84-ի պայմանները

Յօդ. 86.- Փոխ-Առաջնորդ/ուհիի պաշտօնը կ'առաջարկուի եւ կը հաստատուի մասնաճիւղի խմբապետութեան կողմէ, խորհրդակցութեամբ մասնաճիւղի խորհուրդի հետ:

Յօդ. 87.- Առաջնորդ/ուհիի պաշտօնը կ'առաջարկուի եւ կը հաստատուի մասնաճիւղի խմբապետութեան կողմէ, խորհրդակցութեամբ մասնաճիւղի խորհուրդի հետ:

Յօդ. 88.- Վարիչ Առաջնորդ/ուհիի պաշտօնը կ'առաջարկուի մասնաճիւղի խմբապետութեան կողմէ կը հաստատուի մասնաճիւղի սկաուտական խորհուրդի կողմէ:

Յօդ. 89.- Փոխ-խմբապետ/ուհիի պաշտօնը կը տրուի մասնաճիւղի սկաուտական խորհուրդի կողմէ:

Յօդ. 90.- Խմբապետ/ուհիի պաշտօնը կը տրուի մասնաճիւղի սկաուտական խորհուրդի կողմէ, եւ կը հաստատուի մասնաճիւղի վարչութեան կողմէ:

Յօդ. 91.- Իւրաքանչիւր աստիճանաւոր Գայլիկ եւ Արծուիկ արժանի է պաշտօնի երբ կը լրացնէ պատկան պաշտօնի պայմանները:

ա.- Փոխ-Վեցեակապետ/ուհի կը փոխարինէ Վեցեակապետը՝ անոր բացակայութեան:

Կը տրուի այն գայլիկին կամ Արծուիկին որ

- Կատարած է իր խոստումը
- Առնուազն 6 ամիս մասնակցած է Վոհմակի եւ կամ Երամի յայտագրերուն
- Ունի Միաստղ կարգի վկայական եւ Փոխ-Վեցեակապետ աստիճան
- Ցուցաբերած է որոշ նկատելի ղեկավարական ձիրք
- Կը լրացնէ Յօդուած 84-ի պայմանները

բ.- Վեցեակապետ/ուհի կը հսկէ մէկ վեցեակի գործունեութեան:

Կը տրուի այն գայլիկին կամ Արծուիկին որ

- Առնուազն 6 ամիս ստացած եւ լիօրէն կատարած է Փոխ-Վեցեակապետ/ուհի պաշտօնի պարտականութիւնները
- Ունի Երկաստղ կարգի վկայական եւ Վեցեակապետ աստիճան
- Ցուցաբերած է որոշ նկատելի ղեկավարական ձիրք
- Կը լրացնէ Յօդուած 84-ի պայմանները

գ.- Վարիչ Վեցեակապետ/ուհի կը հսկէ երկու վեցեակներու գործունեութեան:

Կը տրուի այն գայլիկին կամ Արծուիկին որ

- Առնուազն 6 ամիս վարած է Վեցեակապետ Վեցեակապետուհի պաշտօնը
- Ունի Երկաստղ կարգի վկայական եւ Վարիչ Վեցեակապետ աստիճան
- Մասնակցած է Վոհմակի յայտագրերուն պարտաճանաչութեամբ
- Ցուցաբերած է որոշ նկատելի ղեկավարական ձիրք
- Կը լրացնէ Յօդուած 84-ի պայմանները

դ.- Վոհմակի/Երամի փոխ պետ, 2 հոգի մէկ պալու մէկ պաղիրա Պաղիրան պատասեանատու է Վոհմակի խաղերուն, իսկ Պալուն գիտելիքներու ուսուցման:

Կը տրուի այն սկաուտին/Արեւոյշին որ

- Լաւատեղեակ է գայլիկական եւ արծուիկական գործունեութեան:
- Ունի Ա. կարգի վկայական եւ փոխ խմբապետի աստիճան
- Ցուցաբերած է որոշ նկատելի ղեկավարական ձիրք
- Կը լրացնէ Յօդուած 84-ի պայմանները

ե.- Վոհմակի կամ Երամի Պետ, կը ստանայ Աքելա Կոչում, պատասխանատուն է իր վոհմակին եւ կը հսկէ անոր գործունեութեան:

Կը տրուի այն սկաուտին/Արեւոյշին որ

- Կը տիրապետէ Գայլիկ, Արծուիկներու գիտելիքներուն
- Առնուազն 6 ամիս վարած Վոհմակի/Երամի փոխ պետի պաշտօն
- Ունի Վկայեալ կարգի վկայական եւ խմբապետի աստիճան
- Ցուցաբերած է աչքառու ղեկավարական ձիրք եւ շնորհք
- Ցուցաբերած գնահատելի վարուելակերպ դեպի մանուկներ
- Կը լրացնէ Յօդուած 84-ի պայմանները

Յօդ. 92.-

ա.- Փոխ-Վեցակապետի, Վեցակապետի եւ Վարիչ Վեցակապետի պաշտօնները կ'առաջարկուին, միաւորի կամ միաւորներ չըլլալու պարագային, մասնաճիւղի համապատասխան կողմէ եւ կը հաստատուին Մասնաճիւղի Սկաուտական Խորհուրդի կողմէ:

բ.- Երամի/Վոհմակի պետի եւ փոխ պետի պաշտօնները կ'առաջարկուին խմբապետութեան կողմէ եւ կը հաստատուին Մասնաճիւղի Սկաուտական Խորհուրդի կողմէ:

Յօդ. 93.- Երեցներու եւ Պարմանուհիներու փաղանգներու պաշտօնները կ'առաջարկուին փաղանգի խմբապետին կողմէ, եւ կը հաստատուին Մասնաճիւղի Սկաուտական Խորհուրդի կողմէ:

Ծանօթ.- Երեցներու եւ Պարմանուհիներու խմբապետի, փոխ խմբապետի, Տասնապետի, եւ փոխ Տասնապետի պայմանները նման են Արի/Արեւուշներու խմբապետի, փոխ խմբապետի, Վարիչ Առաջնորդի, եւ Առաջնորդի պայմաններուն:

Յօդ. 94 (ս.ը.կ. 61).- Սկաուտական Աստիճանները մնայուն հանգամանք ունին:

Յօդ. 95 (ս.ը.կ. 62).- Աստիճանը տիտղոս մըն է միայն եւ ենթակային իրաւական պատասխանատուութիւն չի տար:

Յօդ. 96 (ս.ը.կ. 63).- Աստիճանաւոր մը իր պատասխանատուութիւնները կը ստանայ այն ատեն միայն երբ կ'ունենայ նաեւ համապատասխան պաշտօն:

Յօդ. 97 (ս.ը.կ. 64).- Սկաււտ աստիճանաւորը կը գործադրէ իրմէ գերադաս գործօն աստիճանաւորին կամ պաշտօնի վրայ եղող սկաւուտ պատասխանատուին հրահանգները:

Յօդ. 98 (ս.ը.կ. 65).- Ժողովական որոշումները սկաւուտական շարքերուն կը հասնին նուիրապետական կարգով:

ՍԿԱՌԵՍԱԿԱՆ ՇԱՐՔԵՐՈՒ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄ

Յօդ. 99 (ս.ը.կ. 66).- Յ.Մ.Ը.Մ.-ի Սկաւուտութիւնը կը բաղկանայ խումբերէ, որոնց կառոյցը հետեւեալն է.-

Սկաւուտական բաժանմունքներն են.-

-Գայլիկական վոհմակ - Արծուիկներու երամ

-Արիներու խումբ - Արեւոյշներու խումբ

-Երեցական փաղանգ - Պարմանուիկներու փաղանգ

Ա.- Գայլիկական բաժանմունք.

1.- Գայլիկները կը կազմեն վոհմակը:

2.- Վոհմակը կը բաղկանայ չորս վեցեակներէ:

3.- Վեց գայլիկներ կը կազմեն վեցեակը:

4.- Իւրաքանչիւր վեցեակ կ'ունենայ փոխ-վեցեակապետ եւ վեցեակապետ մը:

Անոնք կը վարեն վեցեակի գործունեութիւնը:

5.- Երկու վեցեակներ կ'ունենան մէկ վարիչ վեցեակապետ:

6.- Վոհմակը կ'ունենայ վոհմակի պետ (ուսուցումի պատասխանատու), եւ վոհմակի երկու փոխ-պետեր (խաղերու եւ գործնական աշխատանքներու պատասխանատու):

7.- Վոհմակը կ'ունենայ առաւելագոյնը 35 անդամ:

8.- Վոհմակը կը բնորոշուի թիւով, իսկ վեցեակը գոյնով:

Բ.- Արծուիկներու բաժանմունք.

1.- Արծուիկները կը կազմեն երամը:

2.- Երամը կը բաղկանայ չորս վեցեակներէ:

3.- Վեց արծուիկներ կը կազմեն վեցեակը:

4.- Իւրաքանչիւր վեցեակ կ'ունենայ փոխ-վեցեակապետ եւ վեցեակապետ մը:

Անոնք կը վարեն վեցեակի գործունեութիւնը:

5.- Երկու վեցեակներ կ'ունենան վարիչ վեցեակապետ:

6.- Երամը կ'ունենայ երամի պետ (ուսուցումի պատասխանատու), եւ երկու փոխ-պետեր (խաղերու եւ գործնական աշխատանքներու պատասխանատու)

7.- Երամը կ'ունենայ առաւելագոյնը 35 անդամ:

8.- Երամը կը բնորոշուի թիւով, իսկ վեցեակը գոյնով:

Գ.- Արհներու կամ Արեւոյշներու բաժանմունք:

- 1.- Արհները կամ Արեւոյշները կը կազմեն խումբը:
- 2.- Խումբը կը բաղկանայ չորս խմբակներէ:
- 3.- Առաւելագոյնը 8 արհներ կամ արեւոյշներ կը կազմեն խմբակը:
- 4.- Առաջնորդ/ուհի մը եւ փոխ-առաջնորդ/առաջնորդուհի մը կը վարեն խմբակը:
- 5.- Երկու խմբակներ կ'ունենան վարիչ առաջնորդ/առաջնորդուհի մը:
- 6.- Խումբը կ'ունենայ փոխ-խմբապետ/խմբապետուհի եւ խմբապետ/խմբապետուհի մը:
- 7.- Խումբը կ'ունենայ առաւելագոյնը 45 անդամ
- 8.- Խումբը կը զատորոշուի թիւով, իսկ խմբակը՝ կենդանիի անունով:

Դ.- Երեցներու կամ Պարմանուհիներու բաժանմունք.

- 1.- Երեցները կամ պարմանուհիները կը կազմեն փաղանգը:
- 2.- Տասը երեցներ կամ պարմանուհիներ կը կազմեն տասնեակը:
- 3.- Տասնեակը կը վարեն փոխ-տասնապետ/փոխ-տասնապետուհի եւ տասնապետ/տասնապետուհի մը:
- 4.- Փաղանգը կ'ունենայ փոխ-խմբապետ/փոխ-խմբապետուհի մը:
- 5.- Փաղանգը կ'ունենայ առաւելագոյնը 30 անդամ:
- 6.- Փաղանգը եւ տասնեակը կ'ունենայ պատմական անուն:

Ծանօթ.- Վերոյիշեալ դասաւորումները ընդհանուր բնոյթ ունին: Իւրաքանչիւր շրջան կը պատշաճի իր երկրի կանոններուն մեկնաբանուած շրջանի Ներքին Կանոնագրով:

Յօդ. 100 (ս.ը.կ. 67).- Յօդուած 96Վ-ով սահմանուած կառոյցը կը կազմէ սկաուտական միաւորը:

Յօդ. 101 (ս.ը.կ. 68).- Նոր միաւոր մը կարելի է կազմել երկու ձեւով.-
ա.- Երկու կամ երեք սկաուտական բաժանմունքներէ (օրինակ՝ վոհմակ, խումբ, փաղանգ):
բ.- Նոյն բաժանմունքէն նուազագոյնը երկու կազմերէ (օրինակ՝ Գայլիկական երկու վոհմակ):

Յօդ. 102 (ս.ը.կ. 69).- Հ.Մ.Ը.Մ.-ի անունով սկաուտական բաժանմունքներ կազմելու համար հարկ է ունենալ մասնաճիւղի Վարչութեան կամ անոր նշանակած Սկաուտական Խորհուրդի արտօնութիւնը եւ ենթակայ ըլլալ անոր որոշումներուն:

Յօդ. 103 (ս.ը.կ. 70).-
ա.- Մասնաճիւղէ-մասնաճիւղ անդամի մը փոխանցումը կը կատարուի մասնաճիւղի Վարչութեան արտօնութեամբ, Շրջանային Սկաուտական Խորհուրդի գիտակցութեամբ եւ Շրջանային Վարչութեան վաւերացումով:
բ.- Շրջանէ-շրջան տեղափոխութեան պարագային, ենթական պետք է ունենայ իր պատկանած շրջանի Շրջանային Վարչութեան կամ Մեկուսի Շրջանի Վարչութեան հաստատագիրը:

ԿԱՐԳԱՊԱՅԱԿԱՆ-ՊԱՏԺԱԿԱՆ

(Տեսնել նաեւ Ընդհանուր Ծրագիր Կանոնագրի Յօդ. 92-Էն 105)

Յօդ. 104 (ս.ը.կ. 71).- Զ.Ս.Ը.Ս.-ի ընդհանուր Ծրագիր-Կանոնագրին եւ ոգիին, սկաուտական սկզբունքներուն եւ Ծրագիր-Կանոնագրին դեմ գործող սկաուտական շարքերու իւրաքանչիւր անդամ կ'ենթարկուի իր գործած յանցանքին համապատասխան պատիժի:

Յօդ. 105 (ս.ը.կ. 72).- Կարգապահական տեսակետով, սկաուտական շարքերու ամեն անդամ պատասխանատու է այն մարմինն կամ ժողովին, որուն իրաւասութեան դեմ յանցանք գործած է:

Յօդ. 106 (ս.ը.կ. 73).- Պատժական ամեն որոշում պետք է առնուի ձայներու երկու երրորդի մեծամասնութեամբ:

Ծանօթ.- ա.- Բացի սկաուտական պատիժներու առաջին երեք կետերէն (տե՛ս Յօդ. 112), որոնք կրնան տրուիլ նաեւ խումբի պատասխանատուին կողմէ (դիտողութիւն, յանդիմանութիւն, խումբի գործունեութեան օգտակար եղող աշխատանքներու յաւելեալ կատարում):

բ.- Պատժական տնօրինումներու բեկանումի պարագային, որոշումը պետք է տրուի ձայներու երկու երրորդի մեծամասնութեամբ:

Յօդ. 107 (ս.ը.կ. 74).- Կարգապահական պատիժներու դեմ կարելի է բողոքել՝

ա.- Պատժական որոշումի հաղորդումէն մինչեւ 2 ամիս:

բ.- Պատժական որոշումը տուած մարմինն անմիջապէս գերադաս մարմինն:

Յօդ. 108 (ս.ը.կ. 75).- Դատավճիռի մը դեմ մամուլի միջոցաւ կամ հանրային բեմերէ բողոքը կը գրկուի իր դատը գերադաս ժողովին կամ մարմինն ներկայացնելու իրաւունքէն:

Յօդ. 109 (ս.ը.կ. 76).- Դատավճիռի մը դեմ բողոքը կը ներկայացուի պատիժը որոշող մարմինն կամ ժողովին միջոցաւ:

Յօդ. 110 (ս.ը.կ. 77).- Բողոքառու մարմինը կամ ժողովը՝

ա.- Զարցը կրնայ քննել ինք կամ քննութիւնը յանձնել յատուկ դատական ատենակի մը:

բ.- Պարտաւոր է լսել պատիժը սահմանած մարմինը եւ պատժուած անդամը:

գ.- Անոր որոշումները վերջնական են:

Յօդ. 111 (ս.ը.կ. 78).- Բոլոր պատիժները ենթակային կը հաղորդուին գրաւոր եւ նուիրապետական կարգով:

Յօդ. 112 (ս.ը.կ. 79).- Սկաուտական շարքերու աստիճանաւորը կը դատուի իր պաշտօնը վաւերացուցած մարմինն կամ ժողովին կողմէ:

Յօդ. 113 (ս.ը.կ. 80).- Զ.Մ.Ը.Մ.-ի Սկաուտութիւնը ունի երկու ձեւի պատիժներ.-
ա.- Սկաուտական
բ.- Միութենական

Յօդ. 114.- (ս.ը.կ. 81).- Սկաուտական պատիժներն են.-

1.- Դիտողութիւն (բերանացի կամ գրաւոր).

2.- Յանդիմանութիւն (բերանացի կամ գրաւոր).

3.- Խումբի գործունեութեան օգտակար եղող աշխատանքներու յաւելեալ կատարում (ջուր կրել, փայտ հաւաքել, բանակատեղին եւ սկաուտական սենեակը մաքրել ու նման այլազան աշխատանքներ, որոնք կրնան օգտակար ըլլալ խումբի գործունեութեան):

Ծանօթ.- Այս պատիժները (1-3) կը տնօրինուին պատասխանատու աստիճանա-ւորին կամ մարմնին կողմէ:

4.- Կախակայում սկաուտական աշխատանքներէ. Սկաուտը կը զրկուի սկաուտական աշխատանքներուն մասնակցելէ, բայց կը կատարէ իրեն տրուած բոլոր պարտա- կանութիւնները: Այս պատիժը կը տրուի առաւելագոյնը չորս շաբթուան համար:

5.-Փողկապ կրելու իրաւունքն զրկում. Կախակայուած սկաուտը երբ կը կրկնէ իր գործած յանցանքը, կը զրկուի փողկապ կրելու իրաւունքէն առաւելագոյնը չորս շաբաթ: Այս պատիժը կը նշանակէ թէ զրկուած է սկաուտական բոլոր իրաւունք- ներէն, բայց զերծ չէ կացուցուած իր պարտաւորութիւններէն:

6.-Աստիճանազրկում/պաշտօնազրկում. Երբ աստիճանաւորը իր կոչումին վայել բարձրութեան վրայ չի գտնուիր, վարչական անկարողութեան, բարոյական սայթաքումի եւ այլ պատճառներով, իրեն վստահուած աստիճանը/պաշտօնը ետ կ'առնուի: Նման պատիժ մը կը տնօրինուի աստիճանաւորին գործունեութիւնը հակակշռող մարմնին կամ ժողովին կողմէ:

7.-Դադրեցում սկաուտական շարքերէն. Յաճախակի պատիժներու ենթարկուած սկաուտը, որ իր ընթացքով կը խանգարէ խումբին աշխատանքները, կը դադրեցուի սկաուտական շարքերէն:

8.-Միութենական շարքերէն հեռացումի առաջարկ. Միութեան գոյքը իւրացնող, նիւթական եւ բարոյական սայթաքումներ ունեցած սկաուտին համար նուիրապետական կարգերով կրնայ պահանջուիլ Միութեան շարքերէն հեռացում: Այս պահանջը կրնայ բանաձեւել Շրջանային Սկաուտական Խորհուրդը միայն, քննելէ ետք ենթակային պարագան եւ լսելէ ետք անոր բացատրութիւնները: Պատիժը կը սահմանուի Շրջանային Վարչութեան կողմէ, լսելէ ետք Շրջանային Սկաուտական Խորհուրդի գրաւոր զեկուցումը եւ ենթակային գրաւոր բացատրութիւնները:

Յօդ. 115 (ս.ը.կ. 82).- Վերոյիշեալ պատիժները (բացի Յօդ. 111-ութերորդէն) սկաուտական են եւ չեն զրկեր սկաուտը Միութենական այլ գործունեութենէ: Անոնք կը վերաբերին 18էն վար տարիք ունեցող սկաուտներուն:

Յօդ. 116 (ս.ը.կ. 83).- Միութենական պատիժներու մեկնաբանութիւնը կը կատարուի Ընդհանուր Ծրագիր-Կանոնագրի տրամադրութեանց համաձայն:

Յօդ. 117 (ս.ը.կ. 84).- Միութենական պատիժները կը տնօրինուին Մասնաճիւղի, Շրջանային կամ Կեդրոնական Վարչութեանց կողմէ, անոնց նշանակած սկաուտական մարմիններուն առաջարկով:

ՏԱՐԱՉՆԵՐ ԵՒ ԳՈՅՔԵՐ

Յօդ. 118 (ս.ը.կ. 85).- Զ.Մ.Ը.Մ.-ի սկաուտական շարքերուն տարազները կ'որոշէ Կեդրոնական Վարչութիւնը:

Երբ երկիր մը Զ.Մ.Ը.Մ.-ի Սկաուտները պարտաւորուած են կրելու տեղւոյն սկաուտական տարազները, հնարաւորութեան սահմաններուն մէջ պետք է կրեն Զ.Մ.Ը.Մ.-ի գօտին, Զ.Մ.Ը.Մ.-ի նշանակը գլխարկին վրայ եւ Զ.Մ.Ը.Մ.-ի սկաուտական շուշանաճաղիկը ձախ կուրծքին վրայ եւ եռագոյն երիզ մը աջ գրպանին վերեւ:

Յօդ. 119 (ս.ը.կ. 86).- Սկաուտը իր տարազին վրայ կրնայ կրել սկաուտական Ներքին Կանոնագրով արտօնուած նշաններ:

Յօդ. 120.- Սկաուտը իր տարազին վրայ կրնայ կրել Շրջանային Սկաուտական Խորհուրդի կողմէ արտօնուած նշաններ:

Յօդ. 121 (ս.ը.կ. 87).- Սկաուտական խումբերը կ'ունենան իրենց յատուկ կազմաձևերն ու գոյքերը, որոնք Միութեան սեփականութիւնն են:

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԿԱՆՈՆՆԵՐ

Յօդ. 122 (ս.ը.կ. 88).- Իւրաքանչիւր շրջան կ'ունենայ իր Ներքին Սկաուտական Կանոնագրութիւնը, որ Շրջանային Ներկայացուցչական Ժողովի հաւանութենէն ետք, կը վաւերացուի Զ.Մ.Ը.Մ.-ի Կեդրոնական Վարչութեան կողմէ:

Յօդ. 123 (ս.ը.կ. 89).- Շրջաններու Ներքին Սկաուտական Կանոնագրութիւնները կրնան պատշաճեցուցած ըլլալ շրջանի կամ երկրի սկաուտական ընդհանուր կանոններուն: Շրջան մը, ուր Զ.Մ.Ը.Մ.-ի սկաուտական շարքերը անհրաժեշտութիւն չեն զգար կապուելու իրենց երկրի սկաուտական շարքերուն, կրնան իրենց յատուկ ներքին կազմակերպութիւնը ունենալ միշտ յարգելով Զ.Մ.Ը.Մ.-ի Սկաուտական Կանոնագրութեան սկզբունքները եւ տրամադրութիւնները:

Յօդ. 124 (ս.ը.կ.90).- Շրջաններու Ներքին Կանոնագրութեանց մէջ անհրաժեշտ է յստակօրէն ճշդել.-

ա.- Սկաուտական շարքերու ընդունման պայմանները:

բ.- Չանազան բաժանմունքներու տարիքները եւ փոխանցումներու պայմանները:

գ.- Սկաուտական ժողովներու եւ վարչական մարմիններու փոխ յարաբերութիւն-ները, պարտականութիւնները, պարտաւորութիւնները եւ իրաւասութիւններու սահմանները:

դ.- Աստիճաններու տուչութեան պայմանները եւ արարողութիւնները:

Յօդ. 125 (ս.ը.կ. 91).- Այս Կանոնագրութեան եւ կազմակերպչական կանոններու մեկնաբանութեան իրաւունքը կը պատկանի Զ.Մ.Ը.Մ.-ի Կեդրոնական Վարչութեան:

Յօդ. 126 (ս.ը.կ. 92).- Շրջաններու Ներքին Կանոնագրութիւնը մեկնաբանելու իրաւունքը կը պատկանի Շրջանային Վարչութեան:

Յօդ. 127 (ս.ը.կ. 93).- Ընդհանուր Կանոնագրութեան վերաբերեալ որեւէ փոփոխութիւն կատարելու իրաւունքը կը պատկանի Զ.Մ.Ը.Մ.-ի Պատգամաւորական Ընդհանուր ժողովին: Իսկ ներքին Կանոնագրութեան վերաբերեալ որեւէ փոփոխութիւն կատարելու իրաւունքը կը պատկանի Զ.Մ.Ը.Մ.-ի Շրջանային-Ներկայացուցչական ժողովին եւ կը վաւերացուի Զ.Մ.Ը.Մ.-ի Կեդրոնական Վարչութեան կողմէ:

ՇՐՋԱՆԱՅԻՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԲԱՆԱԿՈՒՄՆԵՐՈՒ ԾՐԱԳԻՐ-ԿԱՆՈՆԱԳԻՐ

Յօդ. 128.- Ընդհանուր բանակումներու նպատակն է՝

- 1.- Ի մի հաւաքել Յ.Մ.Ը.Մ.-ի զանազան մասնաճիւղերու արիւները, արենոյշները, գայլիկները, արծուիկները, երեցները եւ պարմանուհիները:
- 2.- Տալ ազգային եւ միութենական դաստիարակութիւն եւ առիթ ստեղծել փոխադարձ ծանօթացման:

Յօդ. 129.- Շրջանային բանակումներուն կրնան մասնակցիլ հետեւեալ պայմանները լրացնող սկաուտները.-

ա.- Ըլլայ 7 տարեկան:

բ.- Առնուազն 6 ամսուայ գործօն սկաուտ:

գ.- Ունենան քաջառողջ վիճակ:

Յօդ. 130.- Շրջանային բանակումին կարենալ մասնակցելու համար թեկնածուն կը ներկայացնէ դիմումնագիր, տրամադրուած Շրջանային Սկաուտական Խորհուրդի կողմէ:

Յօդ. 131.- Շրջանային բանակումի խմբապետական կազմը կը նշանակուի Շրջանային Սկաուտ Խորհուրդին կողմէ, Շրջանային Վարչութեան հաւանութեամբ:

Յօդ. 132.- Շրջանային բանակումի աւարտին խմբապետական կազմը պարտի պատրաստել տեղեկագիր, եւ ներկայացնէ Շրջանային Սկաուտ Խորհուրդին:

ՀԱՄԱ-Յ.Մ.Ը.Մ.-ԱԿԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԲԱՆԱԿՈՒՄՆԵՐՈՒ ԾՐԱԳԻՐ-ԿԱՆՈՆԱԳԻՐ

ՆՊԱՏԱԿ

Յօդ. 133 (ս.ը.կ. 94).- Ընդհանուր բանակումներու նպատակն է՝
1-ի մի հաւաքել Յ.Մ.Ը.Մ.-ի զանազան շրջաններու արիները, արենոյշները, երեցներն եւ պարմանուհիները:

2-Տալ ազգային եւ միութենական դաստիարակութիւն եւ առիթ ստեղծել փոխադարձ ծանօթացման:

3-Սատարել Յ.Մ.Ը.Մ.-ի սկաուտութեան միջազգային ծանօթացման:

ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ

Յօդ. 134 (ս.ը.կ. 95).- Ընդհանուր բանակումներուն կրկան մասնակցիլ հետեւեալ պայմանները լրացնող արիները, արենոյշները, երեցներն եւ պարմանուհիները:

ա.- Ամբողջացուցած ըլլան 14 տարիքը:

բ.- 10 օրեր սկաուտական բանակումի մասնակցած ըլլան:

գ.- Ունենան քաջառողջ վիճակ:

Յօդ. 135 (ս.ը.կ. 95).- Ընդհանուր բանակումին կարենալ մասնակցելու համար թեկնածուն կը ներկայացնէ դիմումնագիր, տրամադրուած Կեդրոնական Վարչութեան կողմէ: Դիմումնագրին մէջ կ'արձանագրուին ենթակային.-

ա.- անունն ու մականունը,

բ.- ծննդեան թուականը,

գ.- հպատակութիւնը,

դ.-անձագրի (passport) թիւ եւ թուական,

ե.-պատկանած շրջանին եւ մասնաճիւղին անունը,

զ.-սկաուտական կարգը, աստիճանը եւ պաշտօնը,

է.-մասնակցած բանակումներու թուականը եւ վայրը,

ը.-հասցէն եւ հեռաձայնի թիւերը,

թ.-բժշկական հաստատագիր:

ՊԱՏՈՒԻՐԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ԿԱԶՄՈՒԹԻՒՆ

Յօդ. 136 (ս.ը.կ. 97).- Իւրաքանչիւր շրջանի պատուիրակութիւնը կը բաժնուի խմբակներու եւ խումբերու:

ա.- 5-7 (սկաուտներ) արիներ, արենոյշներ, երեցներ կամ պարմանուհիներ կը կազմեն մէկ խմբակ:

բ.- 3 կամ 4 խմբակներ կը կազմեն արիներու, արենոյշներու, երեցներու եւ պարմանուհիներու խումբեր/փաղանգներ:

գ.- Պատուիրակություններուն ընկերակցող պատասխանատու աստիճանաւորներուն թիւը կը ճշդէ Կեդրոնական Վարչութիւնը մասնակցողներու թիւին համեմատութեամբ:

դ.- Պատուիրակութիւն մը կը մասնակցի նուազագոյնը մէկ խմբակով/տասնեակով:

ե.- Իւրաքանչիւր պատուիրակութիւն կ'ունենայ մէկ գլխաւոր պատասխանատու:

Ծանօթ.- Ընդհանուր բանակումին կրնան մասնակցիլ Կեդրոնական Վարչութեան ճշդած թիւէն աւելի աստիճանաւորներ (Խմբապետ, փոխ-խմբապետ): Այդ աստիճանաւորները կը մնան բանակումի ընդհանուր խմբապետութեան տրամադրութեան տակ եւ կը ստանձնեն անոր ճշդած պարտականութիւնները:

Յօդ. 137.- Ընդհանուր բանակումին մասնակցող պատուիրակութեան խմբապետական կազմը կը նշանակուի Շրջանային Վարչութեան կողմէ:

Յօդ. 138.- Ընդհանուր բանակումի աւարտին պատուիրակութեան խմբապետական կազմը պարտի պատրաստել նիւթաբարոյական տեղեկագիր, եւ ներկայացնէ Շրջանային Վարչութեան, Շրջանային Սկաուտ Խորհուրդին միջոցաւ:

ԲԱՆԱԿՈՒՄԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՉԱԿԱՆ ԴՐՈՒԹԻՒՆ

Յօդ. 139 (ս.ը.կ. 98).- Ընդհանուր բանակումը կ'ունենայ Գործադիր Մարմին մը, բաղկացած 5-7 անդամներէ, որոնք կը նշանակուին Զ.Մ.Ը.Մ.-ի Կեդրոնական Վարչութեան կողմէ:

Ծանօթ.-

ա.- Գործադիր Մարմինը կը բաղկանայ.

- Ընդհանուր Խմբապետ/Խմբապետուհիէ

- Փոխ Խմբապետէ

- Փոխ Խմբապետուհիէ

- Կազմակերպչական- դաստիարակչական Խմբապետ/Խմբապետուհի

- Յարաբերական Խմբապետ/Խմբապետուհի

բ.- Ի պահանջեալ հարկին, կարելի է ճշդել յաւելեալ պաշտօններ:

գ.- Գործադիր Մարմնի անդամներու պարտականութիւնները, պարտաւորութիւնները եւ իրաւասութիւնները գրաւոր կը ճշդուին Կեդրոնական Վարչութեան կողմէ:

Յօդ. 140 (ս.ը.կ. 99).- Գործադիր Մարմինը կը հսկէ ընդհանուր բանակումի աշխատանքներու գործադրութեան:

Յօդ. 141 (ս.ը.կ. 100).- Գործադիր Մարմինը կ'օժանդակէ բանակումին մասնակցող պատուիրակութիւններու գլխաւորող խմբապետներն ու խմբապետուհիները, որոնց կը տրուի պաշտօն, ըստ բանակավայրի կարիքներուն, ճշդուած ընդհանուր խմբապետին կողմէ:

Յօդ. 142 (ս.ը.կ. 101).- Ընդհանուր բանակումը կ'ունենայ օրուան հերթապահ մը, որ կը գործադրէ օրուան յայտագիրը: Օրուան հերթապահը կը ճշդուի ընդհանուր բանակումի եռանդամ խմբապետական կազմին կողմէ:

Յօդ. 143 (ս.ը.կ. 102).- Ընդհանուր բանակումը կը կազմակերպուի չորս տարին անգամ մը: Կը տեւէ 10-էն 15 օր: Բանակումի պաշտօնական բաժինը կը տեւէ 8-էն 10 օր:

Յօդ. 144 (ս.ը.կ. 103).- Գործադիր Մարմինը կը պատրաստէ ընդհանուր բանակումի թեման եւ աշխատանքները, որոնք Կեդրոնական Վարչութեան վաւերացումէն ետք, վերջնականացած յայտագիրը կը յղուի շրջաններուն նախընտրաբար բանակումի թուականէն մէկ տարի կամ ամենաուշը վեց ամիս առաջ:

Յօդ. 145 (ս.ը.կ. 104).- Բանակումը կ'ունենայ.-

ա.- խորհրդանիշ

բ.- Զայլերգ

գ.- Դրօշակ, պարաստուած Կեդրոնական Վարչութեան կողմէ:

ՍԿԱՌՏՆԵՐՈՒ ԲԱԺԱՆՍՈՒՆՔՆԵՐ

Յօդ. 146 (ս.ը.կ. 105).- Ընդհանուր բանակումին մասնակցող արիները, արեւոյշները, երեցները եւ պարմանուհիները կը համախմբուին իրարմէ անշատ 4 բանակատեղի-ներու մէջ: Կ'ունենան ներքին աշխատանքներու յայտագիր, որ պետք չէ խանգարէ Գործադիր Մարմնի ճշդած ընդհանուր աշխատանքները:

Յօդ. 147 (ս.ը.կ. 106).- Իւրաքանչիւր բանակատեղի կ'ունենայ իր խմբապետական կազմը, որուն իրաւասութիւնները եւ տպաւորութիւնները կը ճշդէ բանակումի Գործադիր Մարմինը:

ԲԱՆԱԿԱՎԱՅՐԸ

Յօդ. 148 (ս.ը.կ. 107).- Ընդհանուր բանակումի բանակավայրը կը ճշդէ Յ.Ս.Ը.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութիւնը:

Բանակումի թուականէն մէկ տարի առաջ որոշուած վայրը (շրջան-երկիր) կը փոխանցուի շրջաններուն:

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԿԱՆՈՆՆԵՐ

Յօդ. 149 (ս.ը.կ. 108).- Կեդրոնական Վարչութիւնը մօտէն կը հետեւի բանակումի բոլոր աշխատանքներուն: Բանակումէն ետք կը կազմէ թղթածրար, ուր ամփոփուած կ'ըլլան բանակումին հետ կապուած բոլոր տեղեկութիւնները (ծրագիր, նախահաշիւ, տեղեկագիր, նիւթական հաշուեկշիռ, նկարագրականներ վաւերաթուղթեր, եւայլն):